

S policajty se nebavíme.

Někdy asi před dvěma lety jsem přešel na nový model komunikace s policií. Přestal jsem se s nimi bavit úplně. Předtím jsem se zmohl na nějaké neurčité "ano", a "ne", případně "to si budete muset zjistit", a měl jsem je na banánu. Pak přišel jeden kamarád a prohlásil - já se s nimi nebavím vůbec. Jeho jednání mělo určitý zákonný základ. Když chce policajt něco slyšet, jedná se podání vysvětlení, to má nějaké zákonné náležitosti a výsledkem je, že se s policajtem nemusíte bavit, řečí zákona, odepřít podání vysvětlení. Tím je nastaven minimální rámec komunikace s poskokem aparátu. Zkusil jsem to a fungovalo to skvěle. Trvání policejních kontrol se výrazně zkrátilo.

Nemluvit s někým je to nejhorší, co mu můžeme v mezilidské komunikaci provést. Vyvoláme tím v něm obrovskou nejistotu. Situace, kdy řidič drzý nebo naopak devótní, policisté umějí řešit. Situaci, kdy ksindl občanské nemluví, nedovedou zpravidla vůbec uchopit. Navíc, když se policajt na něco ptá, činí tak zpravidla proto, aby získanou informaci použil ve svůj prospěch a v neprospěch občana. Například otázku "Pane řidiči, pil jste alkohol před jízdou?" by většina z nás pokládala za neškodný konverzační rozmar a někteří naivní jedinci na ní dokonce odpoví něco v duchu "ale jo, pane strážmistr, skleničku pivíčka po obědě si dá každej ne", nicméně v případě kladné odpovědi jedná se o důkaz, jehož váha je stejná jako pozitivní zkouška alkoholu fdechu.

Nic neřešíme na místě.

Informujte policistu, že přestupek nebudete na místě projednávat a trváte na postoupení do správního řízení. Je to vaše právo. Vůbec o tom s policií nediskutujte. Policista připraví dokument zvaný Záznam o přestupku, napište do něj, že s přestupkem nesouhlasíte, zbytek volného prostoru na papíru přeškrtněte (aby tam nemohli např. dopsat neexistující svědky) a dole podepište ("nesouhlasit s přestupkem" je nesmyslná věta, ale v danou chvíli, zpravidla ve stresu a v napjaté atmosféře, nemá cenu pouštět se do nějakých právních rozborů, na to nakonec přestupák nemá vhodný formát).

Zaplatit pokutu na místě má význam jen tehdy, je-li pokuta tak nízká, že cokoli jiného je dražší, a nejsou za to body.

Pozor! Vztít si od policajta složenku (tzv. BPNN) je to samé jako zaplatit pokutu na místě cash. Proti přestupku "vyřešenému na místě" pokutou nebo složenkou se prakticky nejde odvolat, i kdybyste měli stokrát pravdu. Nevím o nikom, kdo by to vyhrál!

To, že policista pořídí nějakou fotku nebo záznam, ještě automaticky neznamena, že byl spáchán přestupek a může být vyměřena pokuta. To se děje jen v představách různých Humlů, Morozů, Bártů a jiných absolventů policajtské Sorbonny. Je třeba nesporně doložit, co bylo spácháno, kdo to spáchal, kde to spáchal a podle některých rozhodnutí také, komu to uškodilo. Při nejednoznačnosti dopravního značení a celkovém stavu důkazních metod používaných PČR, nehledě na kvalitu českých právních norem, jsou mnohá rozhodnutí PČR na vodě.

Některé přestupky se musejí projednat ve správním řízení ze zákona. Pokud ale odmítnete řešit přestupek pokutou na místě, například jste přesvědčen, že přestupek není dostatečně

prokázán nebo důkazy nebyly získány zákonnou cestou, je povinností policie pokračovat v šetření a přestupek poté správnímu orgánu předat k projednání. V případě neúspěchu hradí sice řidič náklady na správní řízení, typicky 1000 Kč, získává však čas a možnost opatřit si právní pomoc nutnou na to, aby důkazy shromážděné PČR napadl.

Neřešit přestupky na místě má i další důvod. Pro některé lidi znamená komunikace s policií stres. Jindy se policisté snaží stres vyvolat nebo řidiče [zmást nepravdivými sděleními](#). Tím se automaticky dostává řidič do situace, kdy o tak často zmiňované "rovnosti zbraní" nemůže být vůbec řeč. Policisté zcela běžně řidiči lžou o tom, že přestupek je nebodovaný, aby se řidič nebránil zaplatit na místě, nebo se snaží apelovat na jeho "lepší" já.

10 tipů pro jednání s policií

Vadí vám, že policisté a úředníci neváhají používat na řidiče postupy na hranici etiky, aby vás dostali, kam potřebují? Přistupte na jejich hru a osvojte si DESATERO ASERTIVNÍHO ŘIDIČE.

1. Nikdy neplat'te pokuty na místě!

Nikdy neplat'te pokuty na místě nebo si neberte složenku, pokud si nejste jisti, že daný přestupek není kvalifikován jako přestupek bodovaný. Pokud to totiž uděláte, pak je velmi obtížné takové rozhodnutí zpětně napadat. Praxe ukazuje, že policisté a strážníci nepokrytě klamou řidiče jen proto, aby přestupek na místě projednali, a řidiče nesprávně informují o tom, že přestupek není bodovaný.

2. Nedělejte si to horší

Vaše přesvědčení, že jste vystavováni šikaně, vás ještě neopravňuje odepřít policejní hlídce součinnost. Například za odmítnutí dechové zkoušky, kterou by Policie ČR měla dle vlastní směrnice provádět při každé silniční kontrole, se vystavujete riziku vážného a zbytečného postihu.

3. Nenechte si vyhrožovat

Policisté jsou při silničních kontrolách schopni použít lecjakou lest, aby vás vmanévrovali tam, kam potřebují. Nebojte se oplatit jim stejnou mincí a využít při silniční kontrole všech legálních možností na svou obranu.

4. Nevypovídejte, pokud nemusíte

Dojde-li celá situace tak daleko, že jste předvoláni na městský úřad, Městskou policii apod., může vám pomoci kontroverzní „osoba blízká“ – pokud ji správně použijete. Důležitou informací je, že toto právo máte, nebylo zrušeno a nikdy zrušeno nebude; pokud slyšíte v médiích zástupce Policie ČR, jak by to rádi zrušili, pamatujte, že se jedná jen o jejich zbožné přání, které je ovšem v rozporu s Listinou základních práv a svobod.

5. Žádejte jasný důkaz o svém přestupku

Obecně platí, že zákon nestanoví, jak má být konkrétní skutečnost prokázána. Správní řád pouze stanoví, že jako důkaz smí posloužit cokoliv, co vypovídá o určité skutečnosti za podmínky, že je získání takového důkazu v souladu se zákonem.

6. Znejte stav svého bodového konta

Všichni jsme slyšeli dost historek o lidech, kteří přišli na úřad kvůli drobnému přestupku a museli tam nechat řidičský průkaz, protože vyšlo najevo, že měli 12 nebo více bodů, aniž by si toho byli vědomi. Aktuální stav svého bodového konta můžete zjistit na kterémkoli z kontaktních míst CzechPoint. Stačí mít s sebou pouze doklad totožnosti, pro jistotu však doporučujeme také řidičský průkaz.

7. Hrajte o čas

Pokud máte pevné nervy, můžete spoléhat na to, že úřad váš přestupek nebude projednávat, respektive ho nestihne projednat v zákonné lhůtě. Tato vyčkávací taktika má jistý potenciál jedině tehdy, pokud byl váš přestupek z těch opravdu zanedbatelných a došlo k němu ve velkém městě, kde jsou úředníci projednáváním dopravních přestupků doslova zavaleni.

8. Odvolejte se

Dostali jste blokovou pokutu, ale později ve vás uzrálo přesvědčení, že jste byli potrestáni neprávem? Správní řád sice zná dva způsoby změny takzvaného pravomocného rozhodnutí, jímž pokuta je, ale varujeme vás – šance jsou nevelké.

9. Nechte si nahradit škodu

Řada řidičů se setkává s jednáním policistů, strážníků nebo úředníků, které je v rozporu se zákonem nebo nad míru přiměřenou okolnostem zasahuje do osobnostní sféry jednotlivce. V takových případech může za jistých okolností vzniknout nárok na náhradu škody.

10. Naučte se chápat materiální aspekt přestupku

Jednání, které je dle litery zákona přestupkem (například malé překročení rychlosti), nemusí být přestupkem tehdy, pokud při něm nebyl poškozen žádný právem chráněný zájem společnosti (například plynulost a bezpečnost provozu). Jednoznačně se k tomu vyjádřil dokonce i Nejvyšší správní soud, když projednával případ řidiče, který dostal pokutu za to, že jel 52 km/h na „padesátce“.